

Robert... Zouden zij die bank?... Waarom niet?... Indien ik nu eens op vrije voeten stond.

Des anderdaags kwam Robert, in 't zwart gekleed, een langen grijzen baard om de kin, in halven cirkel, zooals de zeelieden hem dragen, en een bril op den neus, naar den overste der geheime politie vernemen.

— Heb ik de eer te spreken tot den heer Rambler of den heer Forger? vroeg Deraef.

Robert keek verbaasd.

— Hoe ... Ge weet?...

— Ik ken de bank.

De verbazing van Robert maakte plaats voor een goedig glimlachje.

— Ha, ja, ge hebt de dagbladen gelezen... Wilt ge gelooven dat ge sterk zijt?

— Ik heb het dadelijk geraden.

— Ik herhaal het: het is sterk.

— Gijlie zijt echter nog sterker.

— Hoedat?

— Wel, gij hebt geraden, dat ik het zou kunnen raden, en ge hebt mij onschadelijk gemaakt.

ZESDE HOOFDSTUK.

HOE DERAEF DE BANKIERS HIELP.

Zooals de overste der geheime politie het had voorzien, werkte de exploitatie van de hoovaardigheid der menschen opperbest en maakte de bank Rambler, Forger en C^o schitterende zaken.

De wereld wil bedrogen zijn.

Deze spreuk is zeer oud, maar ze blijft eeuwig waar.

Bijna iedere zaak die de bank behandelde, bracht honderd per honderd winst op.

Hoe de twee vagebonden het aan boord legden om zoo veel geld te winnen, zal wel voor ieder een raadsel zijn, behalve voor Deraef, die op een goeden morgen in het geheim werd ingewijd door Robert.

Deze laatste kwam in het vertrek, dat den overste der geheime politie tot gevangenis diende.

— Hoe stelt gij het, waarde Deraef?

— Ik begin me almachtig te vervelen.

— Opgesloten zitten is niet plezant, hé?

— Het tegendeel is waar.

— En niettemin hebt ge dikwijls getracht ons op het droge te brengen.

— Dat was mijn plicht.

— Als politieoverste?

— Ja.

— En wat is onze plicht, als bandietenoversten?

Deraef keek hem ondervragend aan.

— Den politieoverste op het droge zetten. Het raadsel was toch niet moeilijk op te lossen! Poets wederom poets, dat is niet te veel. Een befaamd Belgisch volksvertegenwoordiger heeft het gezegd: «Chaque son tour...» Dus, ge verveelt u?

— Afgrijselijk.

— Slaapt ge 's nachts?

— Weinig, en sinds een paar nachten in het geheel niet.

— Hoe komt dat?

— Wel, in een huis hier naast of hier achter moeten ze eene geheime smidse hebben opgericht, want in het midden van den nacht beginnen ze daar met machines te werken en met hamers te slaan.

— Ge zoudt willen weten wat het is?

— Natuurlijk.

— Als ge eens op vrije voeten komt — en dat zal niet lang meer duren, want binnen eenige maanden bezitten we genoeg om als prins in den vreemde te leven — zult ge gaan onderzoeken wie de smidse hier bezit?

— Natuurlijk.

— Ik ga het u zeggen. Ze hoort toe aan de bank.

— Hé?

— Zooals ik u zeg... Mag ik eene sigaar nemen?

Robert nam plaats bij den lessenaar, waarbij Deraef gezeten was, en stak eene sigaar op.

Een paar oogenblikken blies hij den rook op en volgde met den blik de blauwe rookwolkjes.

- Ik kan het u wel zeggen, hernam hij. Onze bank wint op iedere zaak honderd per honderd.
- Omdat ge niets teruggeeft.
- Verschooning, wij drijven eerlijken handel.
- Dat is niet mogelijk!
- Ik beduid: we doen geen mensch nadeel.
- Ik begrijp u niet.
- Luister naar mijne uitleggingen. Ik ben een weinig chimist, zelfs een weinig alchimist. In Amerika heb ik lang naar het middel gezocht, om den steen der Wijzen te vinden, om goud te maken. Ik ben er in geslaagd.
- Het uit den zak of de kast der anderen te halen?
- Deraef, ge spreekt met het hoofd der bank Rambler, Forger en Co.
- Ik was het vergeten, vergeef me.
- Ik zei dus, dat ik 't middel heb ontdekt om goud te maken. Alleen moet ik er bijvoegen, dat het metaal van mijne fabricatie op goud gelijkt, wat kleur en gewicht betreft, doch in den smeltkroes gaat het, om zoo te zeggen, in gas op.
- 't Is dus geen goud?
- Neen, maar in kneedbaren vorm kan het als dusdanig bewerkt worden, en, tot gouden stukken verwerkt, heeft het den klank en het gewicht van echte gouden munt. Wat kunt ge meer verlangen?
- Ik begrijp, de smidse...
- Is mijn laboratorium.
- Ge maakt valsche munt?
- Die de bank uitwisselt tegen echte munt, zoodat we honderd per honderd omtrent winnen, en niemand kwaad doen dan de verschillende Staten, want ik fabriceer tegenwoordig goudstukken aller landen.
- En niemand klaagt u aan?
- Wie weet het?
- De bedrogenen...
- Zouden nooit de bankiers Rambler, Forger en Co durven verdenken, wat zelfs onmogelijk is, daar niemand tot heden heeft bemerkt dat ons geld niets waard is.
- En de Nationale Bank?
- Die heeft reeds hoopen van onze munt in hare koffers.

- Niet mogelijk!
- Toch de waarheid. Gister nog heeft een onzer kas-siers er honderdduizend frank van mijn fabrikaat in betaling gegeven.
- In goud?
- Neen, mijn beste, dat zou te veel ineens zijn. Ik heb er een aantal bankbiljetten bijgevoegd.
- Valsche?
- Natuurlijk. Mijn talent als graveur moet toch tot iets dienen!
- En men heeft het niet bemerkt?
- Het papier is hetzelfde, de kleurendruk verschilt in niets, en er zijn geene feilen aan. 't Is goed papieren geld.
- 't Is al te straf!
- Och, neen, 't is in het geheel niet straf, mijn waarde. Wij leveren concurrentie aan den Staat, dat is al!
- 't Is een misdrijf.
- Inderdaad, beste, het is een misdrijf, maar 't is eigenlijk het eerste niet, dat wij op ons geweten hebben.
- Ik weet het maar al te wel.
- We zijn in opstand tegen de huidige wetten, en nochtans, als we op de groote baan of tijdens feestelijkheden de menschen ontlasten van hunne rijkdommen, dan volgen we doodeenvoudig het voorbeeld van de edelen der middeleeuwen, waarvan meer dan één vorsten in zijn nageslacht telt!
- Inderdaad!
- Als we valsche munt maken, dan doen we hetgeen koningen hebben aangedurfd.
- Dat is zoo.
- Vindt ge dan onze misdrijven zoo groot?
- Andere tijden, andere wetten.
- 't Is vervelend voor ons, dat wij juist op andere tijden moesten geboren worden!... Wilt ge mijn werkhuis eens zien?
- Uw werkhuis?
- De munt van Rambler, Forger en Co... Het zal uw geest wat verzetten, want heel aangenaam moet het tusschen deze vier muren nu toch niet zijn. Komt ge?
- Ja.

Robert leidde den overste der geheime politie door een korte gang, opende met een paar groote sleutels eene zware kelderdeur en trad in een donker vertrek, dat geen luchtgaten scheen te bezitten, want het was er erg dof.

Hij deed het electrisch licht ontbranden.

Deraef keek nieuwsgierig rond.

Hij bevond zich in het laboratorium van een scheikundige, met potten en flesschen van de allergrilligste gedaanten, fornuizen, vuren en dies meer.

— Ge ziet, ik ben goed ingericht om proefnemingen te doen. Houdt ge van scheikunde?

— Ik heb er me nooit mede bezig gehouden.

— Dan gaan we verder.

Hij drukte op een knopje, tusschen buizen en flesschen verborgen, en een onzichtbare deur schoof open.

— Hier is de munt, sprak Robert.

Deraef stapte achter hem binnen.

Dit tweede vertrek was ruimer dan 't eerste en bevatte een paar lange tafels, waarop tal van werktuigen en gereedschappen lagen, een handpers, een smidsvuur en andere voorwerpen, die voor het vervaardigen van geldstukken en het drukken van bankbiljetten konden dienen.

— Ik heb een nieuw stelsel ontdekt, om de geldstukken te maken, namelijk bij middel van electriciteit. Het is veel eenvoudiger, en gaat veel sneller dan het stelsel, hetwelk algemeen in zwang is. Ik ben van plan een brevet te nemen. Zie, ik ga aldus te werk: Ik neem dit staafje goud — dat is nu goud van mijn fabrikaat — leg het in dit kleine wafelijzer, waarmede tien stukken van twintig frank te maken zijn... Ik steek het wafelijzer in dezen pot, dien ik goed sluit... Dit knopje brengt een stroom teweeg, die een olifant zou neerbliksemen in één enkel oogenblik... En het geld is gemaakt!

Hij haalde het toestel uit den pot en opende het.

Tien gouden stukken vielen rinkelend op den vloer.

Deraef had dit alles nagekeken.

— Dat is tooverij! riep hij.

— 't Is eene uitvinding.

— Gij zoudt met uwe talenten eerlijk een fortuin kunnen verzamelen.

— Misschien. Uitvinders sterven gewoonlijk doodarm

«Wij zullen u niet aanklagen, beste commissaris». (Blz. 260)

in het een of ander gasthuis en uitbuiters worden rijk met het genie der eersten. Ik wil die kans niet loopen, mijn beste. Nu slaan we in een oogenblik geld genoeg om rijk te zijn. 't Is gemakkelijker en zekerder.

— Maar gevaarlijk. Ge komt erdoor in de gevangenis.

— Daar geraken wij uit.

— Dat is, helaas, maar al te waar.

— Nu zal ik een paar bankbriefjes van honderd maken. Vier afdrucken en het is er. De fotografie is me hierbij van grooten dienst geweest.

Hij nam een blad zacht wit papier, deed de handpers viermaal werken en reikte Deraef een briefje van honderd frank over, dat door den overste der geheime politie aandachtig bij het licht onderzocht werd.

— Het is een echt.

— Niet waar?

- Puik werk!
— Dank voor het compliment.
— En dat gaat snel.
— Wilt ge het eens beproeven? Een klein kind kan ze vervaardigen. Hier zijn de clichés, die zelf hunne kleuren geven, tot zelfs het watermerk... Maak eens een briefje. Deraef deed het handpersje werken.
Robert nam het papiertje er onder uit.
— Te schuins gelegd, beste!
Hij wierp het briefje in het vuur, dat in den haard smeulde.
— Herbeginnen!
De overste der geheime politie gehoorzaamde.
— Ditmaal is het goed gelukt!
— Bravo! kreet Bertrand, die onopgemerkt in het vertrek was getreden. Bravissimo!... De overste van de politie, die valsche munt maakt!... Geef mij dat briefje, Robert, dat ik als een zeldzaam stukje papier zal bewaren. Deraef's gelaat kleurde zich hoogrood.
— Op heeterdaad betrapt, vervolgde Bertrand. De overste kon geen woord uitbrengen.
Hij maakte eene gekke figuur op dat oogenblik.
— Wij zullen u niet aanklagen, beste commissaris. Wij vergelden het ons aangedane onrecht met dienstvaardigheid. Fabrikeer gerust voort.
— In ieder geval moet gij er nog een maken voor mij, sprak Robert, want ik verlang insgelijks zulk een briefje als gedenkenis te bewaren. Zult ge me dat plezier doen?
Deraef twijfelde een oogenblik.
— Toe, ik beloof u op mijn woord van eer, dat ik het niet zal uitgeven. Gij bedrijft dan geen kwaad.
— Gij hebt gelijk: onuitgegeven valsche munt is geen munt.
Hij deed de handpers werken.
— En nu ook een voor mij, sprak hij.
— Dat later moet dienen als overtuigingsstuk?
— Toch niet, dat beloof ik u op mijn eerewoord. Ik wil het ook als gedenkenis bewaren.
— Maak er een.
— Het is spijtig, dat ge overste der geheime politie zijt, zeide Robert.

- En waarom dat?
— Wel, ge zoudt een goed makker zijn. Ik heb voor u zeer veel sympathie.
— Ik wil u niet verbergen, zei Deraef, dat ik van u begin te houden.
Bertrand sloeg de armen ten hemel.
— Nu is het toch ver gekomen, sprak hij. Robert en de overste der openbare veiligheid, die elkaar in het werkhuis van de valschmunters Robert en Bertrand de verzekering geven hunner wederzijdsche sympathie... Dat moet ik onzen romanschrijver mededeelen; 't is een boek waard.
— Wel, antwoordde Deraef, als men uw gevangene is, ondervindt men dat gij brave kerels zijt, in menschelijk opzicht.
— Daar zijn we fier op.
— Wij hebben ieder steeds goed behandeld.
— Nooit iemand mishandeld.
— Nimmer gemoord.
— Geen arme menschen bestolen.
— Alleen aan de rijken ontnomen wat zij te veel hadden.
— Vele poetsen gespeeld.
— Altijd praktisch.
— Anders geen doel!
En de twee vagebonden stonden gearmd voor den overste, terwijl zij hunne goede hoedanigheden opsomden. De overste werd terug opgesloten in zijne kamer.
De man wierp zich in den ruststoel en mompelde:
— Wat zal er nu nogal gebeuren?... Ik heb Robert en Bertrand helpen valsche munt fabrikeeren... Heer Deraef, overste der geheime politie, gij gaat goed!... Mijne felicitaties!

AUCTOR

De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN